

MEGAN GOLDIN

KRUVINOS
MAUDYNĖS

Iš anglų kalbos vertė
Mantas Barcas

Sofoklis

VILNIUS, 2024

„Net širdis užsigėlė, kad iš visų moterų
taip atsitiko kaip tik jai.“

Thomas Hardy, *Tesė iš d'Erbervilių giminės*

Hana

Mano mamą pražudė Dženės mirtis. Pražudė taip pat, kaip būtų pražudęs šūvis iš dvylikto kalibro šautuvo tiesiai į krūtinę. Gydytojai sakė, kad serga vėžiu. Tačiau aš mačiau, kaip jos žvilgsnyje užgeso noras gyventi, vos tik priėjo atidaryti, išgirdusi policininko beldimą į mūsų tinklinių durų rėmą.

– Turbūt dėl Dženės, ar ne? – sušvokštė kimiai, sugrubusiais pirštais spausdama išblukusio chalato atlapą.

– Ponia, nežinau, kaip jums viską gražiau pateikti, todėl sakysiu tiesiai šviesiai, – tarė policininkas žemu, melancholišku balsu.

Vos prieš kelias akimirkas, kai sustojo prie mūsų namo, panašiu tonu buvo liepęs man palaukti automobilyje. Policijos žibintai sukdamiesi pastato sienas nudažė raudonais ir mėlynais rėžiais.

Nepaklususi iššokau pro galines dureles ir prilėkiau prie mamos, kai ši, įjungusi šviesą prie laukujų durų, išėjo į atvirą priangį. Atrodė mažumėlę apdėjusi, nes buvo pažadinta vidury nakties. Apglėbiau ją per sunykusį juosmenį, ir pareigūnas pranešė, ką privalėjo pranešti. Nuo kiekvieno žodžio jos kūnas vis smarkiau virpėjo.

Kai pagaliau nutilo, policininkas atrodė elegišškai: šviesiais, medaus atspalvio šeriais padengtas smakras įtemptas, o akyse žvilgėjo ašaros. Tai buvo jaunas pareigūnas. Akivaizdžiai

stokojo patirties pranešant tokias tragiškas naujienas. Krumpalais persibraukė drėgnų akių kampučius ir nurijo gerklėje įstrigusį gumulą.

– Ponia, už... Labai užjaučiu dėl netekties, – sumikčiojo, kai visa kita jau buvo išsakyta.

Šie žodžiai – tarsi taškas pernelyg trumpos istorijos pabaigoje. Bėgant metams, jie man dar ilgai aidės mintyse.

Bet tąkart, kai ore vis dar kybojo išreikštos užuojautos banalumas, visi stovėjome priangyje, spoksojome vienas į kitą ir nežinojome, kaip toliau elgtis. Nežinojome, koks tas mirties etiketas.

Laibomis, mergaitiškomis rankomis dar smarkiau suspaudžiau mamą per juosmenį, bet ji nusvirduliavo vidun, ničnieko neregėdama priešais save, sugniuždyta sielvarto. Ėjau kartu su ja. Tvirtai laikiau. Paskui puoliau ir veidu prisispaudžiau jai prie įkritusio pilvo. Nenorėjau paleisti. Nė neabejojau, kad esu vienintelis ramstis, neleidžiantis jai sukniubti.

Mama susmuko krėsle, ant gumbuotos pagalvėlės. Veidą užsidengė delnais – tarsi kokiomis iškamuoto žvėries letenomis, pečiai šokčiojo nuo nebylios raudos.

Nušlubavusi iki virtuvės, įpyliau jai stiklinę limonado. Tesumąščiau tik tiek. Mūsų šeimoje limonadas – vaistas nuo visų gyvenimo negandų. Kai mama pakėlė stiklinę prie lūpų, jos dantys nuo virpulio kaleno į briauną. Gurkstelėjusi pastatė stiklinę ant krėslo ranktūrio, aptraukto nušiurusiu apmušalu, ir apsikabino save.

Stiklinė slystelėjo, bet, spėjusi ją sučiupti, vėl grįžau į virtuvę. Eidama prisiminiau, kad prie durų vis dar laukia policininkas. Atsigręžusi pamačiau, kad spokso į grindis. Pasekiau jo žvilgsnį. Linoleumas buvo suteptas raudonomis dėmėmis – mažų mano pėdučių paliktais kruvinais pėdsakais.

Jis prašomai žvelgė į mane. Atėjo metas vykti į ligoninę, kaip ir buvau pažadėjusi, tik meldžiau pirmiausia užvežti mane namo. Norėjau palaikyti mamą, neleisti, kad jai vienai

tektų išgirsti žinią apie Dženę. Nepaklusniai dėbelėjau į pareigūną. Mamos palikti tą naktį nesiruošiau. Net jei mano supjaustytoms pėdoms tikrai žūt būt reikėjo medikų pagalbos. Jis jau buvo bepradedęs ginčytis, bet staiga iš nešiojamosios radijo stotelės pasigirdo neaiškus šnypščiantis balsas. Policininkas pritūpė, kad jo veidas atsidurtų tiesiai prieš manąjį. Pažadėjo kuo skubiau atsiųsti į mūsų namus slaugytoją, ši man sutvarstysianti sužalotas kojas. Pro laukujų durų tinklėlį stebėjau, kaip jis paskubomis nužingsniuoja tolyn. Ir net kai automobilį jau seniai buvo prarijusi tamsa, dar ilgai aidėjo baubianti sirena.

Slaugytoja atvyko tik kitą rytą. Vilkėjo chirurginę pižamą ir nešėsi milžinišką medicinos reikmenų krepšį. Atsiprašė užtrukusi ir paaiškino, kad vakare priimamajame siautėjo didžiulis chaosas: užgriuvo pacientai, todėl niekas negalėjo skirti laiko man. Ji juodais siūlais užsiuvo žaizdas ir įvyniojo pėdas į storą binto kokoną. Prieš išvykdamą dar perspėjo, kad stengčiausi kuo mažiau vaikščioti, nes siūlės gali plyšti. Ir buvo visiškai teisi. Jos tikrai plyšo.

Kai Dženė žuvo, jai tebuvo šešiolika. O iki mano dešimtojo gimtadienio buvo likusios vos penkios savaitės. Jau buvau tiek suaugusi, kad suprasčiau: mano gyvenimas nebetekės sena vaga. Tačiau dar per maža, kad suvokčiau, kodėl.

Niekada neatskleidžiau mamai, kad laikiau ledinį Dženės kūną glėbyje, kol galiausiai aplink tarsi alkani grifai sugužėjo policijos pareigūnai ir ją iš manęs atėmė. Apie tą naktį mamai niekada nė žodžiu neužsiminiau. Net jei būčiau užsiminusi, tikriausiai nebūtų manęs girdėjusi. Jos mintys klaidžiojo kažkur kitur.

Sesė surengė nedideles laidotuves. Dalyvavome tik mušvi su mama ir vietinis klebonas. Dar per pietų pertrauką užsuko pora senų mamos bendradarbių, vilkinčių prekybos centro kasininkų uniformas. Daugiau nieko nepamenu. Galbūt buvo atėję ir kitų žmonių. Nežinau. Buvau labai maža.

Vienintelis laidotuvių fragmentas, kurį kuo aiškiausiai prisimenu, yra paprastutis Dženės karstas, pastatytas ant žolės, o šalia jo – neseniai iškasta duobė. Nusivilkau rankomis megztą nertinį ir patiesiau ant poliruoto karsto dangčio.

– Dženei pravers, – paaiškinau mamai. – Po žeme jai bus labai šalta.

Abi žinojome, kaip stipriai Dženė nekenė šalčio. Žiemą, kai pro kiaurymes mūsų namo sienose verždavosi žvarbaus vėjo gūšiai, Dženė maldaudavo mamos kraustytis į tokius kraštus, kur vasara tęsiasi ištisus metus.

Po Dženės laidotuvių praėjus kelioms dienoms, pas mus atvyko vyras iš policijos departamento. Pamenu jo bejausmį veidą ir suglamžytą gabardino kostiumą. Iš vidinės švarko kišenės išsitraukęs atlenkiamą užrašų knygutę, pasiteiravo manęs, ar žinau, kas nutiko tą naktį, kai žuvo Dženė.

Nepakėliau žvilgsnio – visą laiką spoksojau į siūlus, kyšančius iš suteptų tvarsčių ant savo pėdų. Pajutau, kaip smarkiai jam palengvėjo, kai negavo atsakymo nė į vieną iš man užduotų klausimų. Netrukus, įsimetęs tuščią užrašinę į kišenę, atsiduso ir nužingsniavo prie savo automobilio.

Stebėjau, kaip nuvažiuoja, ir nekenčiau savęs už tokį atkaklų tylėjimą. Kartais, kai nebeįstengiu suvaldyti kaltės jausmo, mėginu priminti sau, kad ne aš kalta. Jis neuždavė teisingų klausimų, o aš nežinojau, kaip paaiškinti dalykus, kuriems suvokti buvau pernelyg maža.

Šiomet minėsime reikšmingą įvykį. Dvidešimt penkeri metai, kai su mumis nėra Dženės. Jau spėjo prabėgti ketvirtadalis amžiaus, tačiau niekas taip ir nepasikeitė. Jos mirtis ne mažiau sopulinga nei tą dieną, kai ją palaidojome. Kitaip tik tai, kad nusprendžiau nebetylėti.

Reičelė

Kai Reičelė Kral, įsitaisiusi savo sidabriniam visureigyje, lygia greitkelio atkarpa važiavo Atlanto vandenyno link, tobulą dangaus žydrynę gadino tik vienas vienintelis baltas debesėlis. Tiesiai priešaky, ties horizontu, pasirodė siaura mėlyna juostelė. Su kiekvienu nuvažiuotu kilometru ji vis plėtėjo. Netrukus Reičelei jau nekilo jokios abejonės, kad tai – vandenynas.

Skriedama dešiniąja greitkelio juosta, moteris nerimastingai žvilgtelėjo į puslapius, nuo skersvėjo plazdančius ant priekinės keleivio sėdynės. Šis laiškas ją ne juokais sunervino. Ne jo turinys, o tai, kaip neįprastai, kone grasinamai šįryt buvo pristatytas.

Daugybę valandų praleidusi kelyje, Reičelė nutarė užsukti į visą parą veikiančią užkandinę. Užsisakė puodelį kavos ir blynelių su pusiau atitirpintomis mėlynėmis ir dviem kaušeliais vanilinių ledų, bet juos iškart pastūmė prie lėkštės krašto. Kava buvo karti, tačiau moteris vis tiek ją išgėrė. Kai organizmas trokšta kofeino, skonis ne toks ir svarbus. Sukirtusi blynelius, dar užsisakė stipriausios šaltos kavos su bandele išsinešti – paskutinėje kelionės atkarpoje galėjo staiga pritrūkti energijos.

Laukdama kavos, Reičelė atgaivino savo pavargusias žalias akis drėkinamaisiais lašais ir suėmė kaštonų spalvos plaukus, kad nekristų ant veido. Berišant juos į kuodą ant pakaušio, pasirodė padavėja su baltu popieriniu maišeliu rankoje, įteikė

jį Reičelei ir nuskubėjo pas sunkvežimio vairuotoją, kuris piktais gestais reikalavo atnešti sąskaitą.

Reičelė paliko daugiau arbatpinigių, nei pridera: iš esmės todėl, kad užjautė darbuotoją dėl ją nuolat vaikančių klientų, besipiktinančių dėl lėto aptarnavimo. Puikiai suprato, kad tai ne jos kaltė. Studijų laikais ir pati dirbo padavėja, todėl žinojo, kaip nelengva vienai aptarnauti netikėtai užgriuvusių lankytojų minią.

Eidama pro varstomąsias nediduko restorano duris, Reičelė jautėsi soti ir net mažumėlę ap sunkusi. Lauke ją vėl pasitiko giedra, todėl pakeliui prie automobilio teko delnu nuo saulės prisidengti akis. Dar prieš prieidama savo visureigį, moteris pastebėjo, kad kažkas užkišta už valytuvo. Pirmiausia pamane, kad tai eilinis reklaminis bukletas, todėl ilgai nelaukusi ištraukė. Jau ruošėsi suglamžyti ir išmesti neperskaičiusi, bet pastebėjo popieriuje storomis raidėmis tvarkingai parašytą savo pavardę: *Reičelei Kral* (iš tinklalaidės *Kaltas ar ne*).

Kiekvieną savaitę Reičelė sulaukdavo tūkstančių elektroninių laiškų ir asmeninių žinučių socialiniuose tinkluose. Dauguma būdavo draugiški, smagūs. Gerbėjų laiškai. Tačiau retkarčiais gaudavo ir tokių, kurie siaubingai išgąsdindavo. Reičelė iškart susimąstė, kuriai kategorijai priklauso šis paslaptingas laiškas. Visgi nuo minties, kad kažkoks neaiškus tipas ją atpažino ir paliko žinutę ant automobilio stiklo, darėsi itin nejauku.

Moteris apsižvalgė, ieškodama laišką už valytuvo užkibusio asmens. Galbūt jis vis dar lūkuriavo netoliese. Norėjo pamatyti jos reakciją. Aplink pamatė kelis vilkikų vairuotojus, kurie stoviniavo ir šnekučiavosi. Dar keletas tikrino, ar kroviniai priekabose tinkamai įtvirtinti. Vieni automobiliai suko į užkandinės stovėjimo aikštelę, kiti – iš jos. Skambėjo trinksinčios durelės, gaudžiantys varikliai. Niekas į besižvalgančią moterį nekreipė jokio dėmesio, tačiau tai nepadėjo atsikratyti šurpauš pojūčio, kad yra stebima.

Tokia pažeidžiama Reičelė jausdavosi retai. Per pastaruosius kelerius metus buvo patekusi į daugybę keblių situacijų. Vos prieš mėnesį visą popietę praleido užrakinta didelio saugumo kalėjime, vienoje kameroje su žudiku maniaku. Policijos šauliai pro skylę lubose laikė nutaikę į ją automatinį šautuvų taikiklius, jei sugalvotų staiga užpulti klausimus jam uždavinėjančią moterį. Ir per visą interviu Reičelės nė praitas neišmušė. Todėl dabar jautėsi gana absurdiškai, kad už priekinio stiklo valytuvo užkištas laiškas išgąsdino labiau nei popietę, praleista su žmogžudžiu.

Vis dėlto giliai širdyje ji puikiai suprato, kodėl taip nerimauja. Kažkas ją atpažino. Viešoje vietoje. Kažkoks nepažįstamas. Iki šiol nieko panašaus dar nebuvo nutikę. Reičelė dėjo didžiausias pastangas, kad nuslėptų savo tapatybę, kai netikėtai išpopuliarėjo, pirmajam jos tinklalaidės sezonui tapus sensacija šalies kultūros gyvenime. Jos tinklalaidė įkvėpė daugybę kitų kūrėjų ir tarp eilinių piliečių sukėlė milžinišką susidomėjimo kriminaliniais nusikaltimais bangą.

Pirmajame sezone Reičelė atskleidė naujų įkalčių, įrodžiusių, kad vidurinės mokyklos mokytojas buvo neteisingai apkaltintas savo žmonos nužudymu per vestuvių metinių išvyką. O antras sezonas sulaukė dar didesnio populiarumo, nes Reičelė įminė anksčiau taip ir neišspręstos bylos mįslę dėl dviejų vaikų motinos, kuri buvo mirtinai sumušta savo kirpykloje. Šiam sezonui priartėjus prie pabaigos, Reičelės Kral pavardė jau buvo žinoma daugeliui šalies gyventojų.

Nepaisant netikėtai užklupusios šlovės, o gal veikiau kaip tik dėl jos, tinklalaidininkė sąmoningai stengėsi išsaugoti jai likusį anonimiškumą. Reičelės pavardė ir balsas buvo iškart atpažįstami, tačiau žmonės nė nenutuokė, kaip ji atrodo, kai eina į sporto salę, užsuka į mėgstamiausią kavinukę puodelio kavos arba tarp stelažų vietiniame prekybos centre stumdo pirkinių vežimėlį.

Viešai prieinama tik keletas Reičelės nuotraukų – nespaltoti kadrai, kuriuos jos buvęs vyras padarė dar studijų laikais, kai juodu gyveno kartu. Bet dabar ji jau visai nepanaši į moterį tose nuotraukose: galbūt kaltas kampas, kuriuo fotografuota, arba nespaltota juosta, o gal paprasčiausiai jos veidas, peržengus ketvirtojo dešimtmečio slenkstį, tapo išraiškingesnis.

Pirmąsyk Reičelės komanda sulaukė žiniasklaidos dėmesio dar prieš tinklalaidei šaunant į populiarumo aukštumas. Jie gavo prašymą pateikti vedėjos nuotraukų, kuriomis bus papildytas straipsnis apie tuo metu jau kultine tapusios tinklalaidės gerbėjus. Taip prodiuseriui Pitui ir toptelėjo, kad geriausia paviėšinti tas pasenusias nuotraukas. Jis pabrėžė, kad laidos apie nusikaltimus neretai pritraukia įvairaus plauko pamišėlių ir keistuolių, o kartais – net ir vieną kitą psichopatą. Todėl anonimiškumas, anot jo, Reičelei yra geriausia apsauga. Nuo tos dienos ją apniko troškimas išlikti šešėliuose: ji tyčia vengė dalyvauti viešuose renginiuose ir televizijos laidose, kad nebūtų atpažinta ir asmeniniame gyvenime.

O dabar Reičelė niekaip nepajėgė suvokti, kaip kažkas ją pažino. Buvo toks įsitikinęs dėl jos tapatybės, kad net nutarė palikti jai adresuotą laišką atokioje poilsio zonoje prie greitkelio, kur ji stabelėjo visiškai neplanuotai. Darskart dirstelėjusi sau per petį, moteris atplėšė voką ir pradėjo skaityti laišką:

Mieloji Reičele!

Tikiuosi, nepyksite, jei vadinsiu jus vardu. Man atrodo, jau seniai jus pažįstu.

Nuo tokio tariamo intymumo ji net krūptelėjo. Paskutinis panašus jos gautas gerbėjo laiškas buvo nuo seksualinio maniakio, kuris kvietė aplankyti jį didžiausio saugumo kalėjime.

Reičelė atsėdo prie automobilio vairo ir ėmė toliau skaityti paslaptinę laišką, parašytą išplėštuose užrašų knygutės lapuose.